

ВІДБІР ТЕКСТІВ ДЛЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ЧИТАННІ МАЙБУТНІМИ ФІНАНСИСТАМИ

Король Т.Г.

Київський національний лінгвістичний університет

Проведення ефективного тестового контролю рівня сформованості англomовної компетенції у читанні фахової літератури вимагає ретельного відбору текстів для читання.

Загалом процес відбору текстового матеріалу, у тому числі й з метою створення тестових завдань для вимірювання рівня сформованості мовленнєвої компетенції у читанні, має керуватися як системою загальних принципів відбору, так і системою конкретних критеріїв відбору текстів для оцінки їх придатності за кількісними та якісними показниками.

Принципи та критерії відбору текстового матеріалу для навчання професійно орієнтованого читання є детально розробленими в сучасній методиці викладання іноземних мов. Тоді ж як принципів та критеріїв відбору текстів для проведення контролю рівня сформованості іноземної читацької компетенції, які б враховували особливості саме цього компонента навчального процесу, з огляду на його мету та функції, нами не виявлено. Саме тому виникає потреба в конкретизації та уточненні принципів і критеріїв відбору текстового матеріалу для створення контрольних тестових завдань на основі аналізу принципів відбору текстів для навчання професійно орієнтованого читання, а також з урахуванням лінгвістичних особливостей текстів окремого фаху та специфіки організації тестового контролю в умовах сучасного немовного вищого навчального закладу.

На цій основі пропонуємо виокремити такі принципи відбору текстів для тестового контролю рівня сформованості англomовної читацької компетенції майбутніх фінансистів:

1) професіоналізації, що в нашому випадку виявляється у залученні англomовних наукових текстів з економіки, фінансів, бухгалтерського обліку, тощо.

2) Вживаності та поширеності, що полягає у відборі текстів, які повною мірою відображають найбільш типові проблеми та ситуації в межах окреслених професійних тем, а також репрезентують найбільш поширені типи текстів для передачі цієї інформації.

2) Мотиваційно-пізнавальної цінності, що пов'язаний з новизною, актуальністю та інформативністю відібраних текстів для більшості студентів. Цей принцип набуває особливого значення при відборі текстів для проведення тестового контролю в умовах кредитно-модульної системи організації навчання.

3) Відповідності програмним вимогам, що передбачає залучення текстів, у яких мовна, логічна та предметна складність відповідає конкретному етапу навчання англійської мови у немовному вищому навчальному закладі.

4) Тематичної цілісності, що виявляється у відборі системи логічно та тематично пов'язаних між собою текстів, які відповідають тематичній організації навчання англійської мови студентів спеціальності «Фінанси».

При цьому кожен із вищезазначених принципів конкретизується у відповідних критеріях відбору текстового матеріалу. На нашу думку, до основних критеріїв відбору текстів з метою створення контрольних тестових завдань належать такі:

1) автентичність: відбір текстового матеріалу з оригінальних англомовних фахових джерел, призначених саме для спеціалістів у галузі фінансів, таких як довідники та підручники з фахових дисциплін, фінансово-економічні наукові журнали, фінансові професійні сайти, а також зразки банківських паперів.

2) Актуальність та професійна значущість: до переліку текстів для створення тестових завдань мають включатися лише ті, які містять нову й сучасну інформацію, яка, з одного боку, здатна залишатися цікавою й актуальною для студентів протягом тривалого проміжку часу, а з іншого – може бути використаною у їхній теперішній навчальній або майбутній професійній діяльності.

3) Жанрова представленість: залучення текстів найбільш розповсюджених жанрів автентичної фінансової літератури.

4) Співвіднесеність типів текстів з видами читання, уміння яких контролюються.

5) Тематична співвіднесеність: використання текстів певної тематики в межах вивчення студентами певної теми. Особливо цей критерій стосується відбору текстів для контролю позааудиторного/домашнього читання студентами.

6) Обсяги тексту: відбір оптимально мінімальних за обсягом завершених цілісних текстів для вимірювання рівня сформованості того чи іншого об'єкту контролю, що пояснюється прагненням максимально скоротити процес тестування.

При визначенні критеріїв відбору текстового матеріалу для проведення тестового контролю рівня сформованості читацької компетенції вважаємо за доцільне також враховувати результати лінгвостилістичного аналізу текстів окремого фаху. Так, вивчення лінгвостилістичних особливостей англомовних фінансових наукових текстів дозволило виокремити специфічні критерії їх відбору, а саме:

1) відсутність повного дублювання інформації, представлені вербальними та паралінгвістичними засобами, що зумовлюється насиченістю фінансового англомовного тексту різноманітними таблицями, схемами, діаграмами та графіками, які повністю або частково відтворюють основний зміст тексту.

2) Предметна доступність: залучення текстів, предметний рівень складності яких відповідає рівню володіння студентами відповідними предметними/експертними знаннями.

Врахування особливостей реалізації контролю в умовах сучасного немовного вищого навчального закладу та специфіки конкретної системи тестового контролю, що розробляється нами, вимагає визначити додаткові критерії відбору текстів з метою створення контрольних тестових завдань. До них належать такі:

1) проблемність: наявність або можливість створення об'єктивного протиріччя між текстом, з одного боку, та знаннями й досвідом студентів – з іншого. Це дозволить реалізувати комунікативний підхід до тестування за рахунок моделювання реальних проблемних ситуацій в межах тестових завдань, які спонукають спеціалістів у галузі фінансів до читання фахової літератури англійською мовою.

2) Парність текстів: відбір двох текстів спільної тематики та однакового рівня мовної й логічної складності з метою паралельного створення тестових завдань для зовнішнього тестового контролю та внутрішнього тестового контролю (самоконтролю).

Література:

1. Воропаева Н.Ф. Отбор и организация текстов для чтения (английский язык, неязыковой вуз): Дис. ...канд. пед. наук: 13.00.02. – Хабаровск, 1981. – 185с.

2. Бориско Н.Ф. Концепция учебно-методического комплекса для практической языковой подготовки учителей немецкого языка (на материале интенсивного обучения): Монография. – К.: Изд. центр КНЛУ 1999. – 268с.

3. Михайлюкова Т.Т. Отбор и организация учебного текстового материала для обучения чтению на I курсе пед. ВУЗА (на материале английского языка): Дис. ...канд. пед. наук: 13.00.02. –К., 1986. – 232с.